

Viera a život

Obsah

Časopis
pre kresťanskú
orientáciu

Ročník XXX
September – Október
číslo 5 2020

Predhovor 1

TÉMA: Z podnetov Roku Božieho slova

**Svätá zem: piate evanjelium, kolíska i kľakadlo (pre) Božieho
Syna 3**

ANDREA ELIÁŠOVÁ

---

*„Dalo by sa povedať, že všetko vo Svätej zemi, od severu na juh, pripomína Krista.“
(Sv. Ján Pavol II.) Čítaj ďalej*

**Čítať Sväté písmo si vyžaduje otvorenosť voči neznámemu
a tá nám dáva šancu byť prekvapení Božím slovom 11**

ANDREA ELIÁŠOVÁ

S riaditeľom Pápežského biblického inštitútu, pátrom Michaelom Kolarcikom SJ, hovoríme o Roku Božieho slova, o tom, ako sa prehlbovať v štúdiu Svätého písma, o jeho rodných koreňoch, ceste za duchovným povoláním, poslaní inštitúcie, ktorú zastupuje. Čítaj ďalej

---

Cesty k objavovaniu pokladov Starého zákona

21

JOZEF TIŇO

Keď som začal študovať Sväté písmo, občas som si čítaval príbeh o Emauzských učeníkoch a predstavoval si, ako s nimi kráčam z Jeruzalema a ako sa cestou rozprávame o význame biblických textov. Celý tento príbeh je zahalený do zvláštnej tajuplnej atmosféry a hovorí okrem iného aj o tom, že pri uvažovaní nad biblickými textami prichádza sám vzkriesený Ježiš, aby nám pomohol pochopiť potrebné súvislosti. Je na každom osobitne, aby dokázal v tomto dialógu odкрыť význam Svätého písma pre svoj život. Patrím však medzi tých, ktorí chcú poznať nielen duchovné súvislosti, ale aj pozadie vzniku biblických textov, takže otázky pri čítaní Biblie sa týkajú takisto významu slov v pôvodnom jazyku, či pohľadu dobového autora na situáciu, ktorá ho priviedla k spísaniu starých tradícií, alebo prorockých výpovedí.

Čítaj ďalej

Cesta viery nie je možná bez pokory, dôvery a odvahy

25

KLAUDIA VARGOVÁ

Životy predkov po praslici boli cestami viery po celé generácie. Vzťah k Bohu, práci a prijímaniu potomstva boli určujúcimi. Na moje počatie čakali rodičia vo viere sedem rokov a Boh im v časovom slede zveril sedem detí. Moje dospievanie bolo poznačené zistením neplodnosti, po ktorej nasledovala liečba s dôverou: „Čo môžem urobiť ja, to urobím, a ostatné nechám Bohu.“ Po siedmich rokoch záver lekárky potvrdil skutočnosť: „Nebudete mať deti.“ Keď si na túto situáciu spomínam, znovu si uvedomujem, že jej výrok ma nevykolajil. Boh so svojou aktivitou už nemeškal a po uzavretí manželstva nám požehnal spolu šesť zdravých a nadaných detí.

Čítaj ďalej

Prof. ThDr. Jozef Búda: kňaz, v ktorom sa snúbila odbornosť so svätosťou

27

P. JÁN ĎURICA SJ

Každý deň sa modlieval krížovú cestu. Mal veľkú úctu ku krížu a rád spieval pôstne piesne. Jeho osobnosť môže byť pre nás vzorom kňaza, ktorý v dôvere a svätej jednoduchoosti prijímal život ako dar z Božích rúk a napriek vonkajšej neprajnosti doby zostal verným Božím sluhom. O kom platia tieto slová? O prof. ThDr. Jozefovi Búdovi. Zachované svedectvá potvrdzujú, že bol chórovým kaplánom, notárom diecéznej kúrie, docentom biblických jazykov, profesorom Starého zákona, stálym kazateľom akademickej mládeže v Bratislave, rektorom Kňazského seminára v Banskej Bystrici, neskôr pápežským komorníkom. Stal sa dekanom Cyrilometodskej bohosloveckej fakulty, ale bol aj vážňom pre Krista, robotníkom a brigádni-

kom, duchovným vodcom rehoľných sestier, čestným kanonikom Banskobystrickej kapituly a pápežským prelátom. Týmto všetkým naplnil svoj pozoruhodný život a zaradil sa medzi eminentné osobnosti nášho národa. Pripomeňme si jeho život a službu.

Čítaj ďalej

PROFILY

Menej známa tvár Jozefa Cígera Hronského

33

PETER CABADAJ

Pred šesťdesiatimi rokmi, 13. júla 1960, zomrela v ďalekom argentínskom mestečku Luján ikonická osobnosť modernej slovenskej literatúry, kultúry a umenia Jozef Cíger Hronský. Hoci sa už toho o ňom popísalo neúrekom, predsa len jestvuje téma, ktorá ešte stále čaká na dôkladne analytické spracovanie. Myslíme tým komplexnú reflexiu náboženských (duchovných, spirituálnych) motívov v autorovom exilovom prozaickom, publicistickom a výtvarnom diele.

Čítaj ďalej

Srdcom odomkol každé dvere

39

ĽUDOVÍT KOŠÍK

„Mnohí sa na neho obracali, keď sa ocitli v životných krízach. Pri svojich cestách navštevoval domovy dôchodcov, osamelých, chorých, aby im priniesol útechu a priblížil im Boha,“ píše sa v svedectve o saleziánovi, donovi Cyrilovi Búranovi SDB. Aj v pastoračii Slovákov v juhozápadnom Nemecku zanechal profesor cirkevného práva hlbokú stopu. A pri listovaní v kronike jeho života prekvapia aj mnohé skúšky, ktorým odvážne čelil.

Čítaj ďalej

DUCHOVNÝ ŽIVOT

Teologická meditácia

41

Nad obrazom Pokušenia svätého Hieronyma od Giorgia

Vasariho

41

P. BRANISLAV DADO SJ

Tematika svätcov je vo výtvarnom umení veľmi častá. V maliarstve sa stretávame s dvoma druhmi ich zobrazenia: buď je to obraz svätca alebo svätice s atribútom, prípadne znázornenie nejakej významnej epizódy z ich života. Niekedy môžeme vi-

dieť aj cyklus obrazov zachytávajújúcich významné etapy života daného svätca alebo nejakej významnej udalosti, ktorá s ním súvisí. Takéto zobrazenia tvorili napr. retábulá na krídlach gotických oltárov. Obraz Giorgia Vasariho (1511 – 1574), ktorý máme pred sebou, patrí do druhej skupiny kompozícií. Znázorňuje konkrétnu udalosť zo života sv. Hieronyma, boj s pokušeniami. Giorgio Vasari študoval istý čas u mnohostranného humanistického učenca Pieria Valeriana. S najväčšou pravdepodobnosťou mal práve tento učiteľ vplyv na Vasariho alegorický spôsob vyjadrovania, ktorý vidíme aj na obraze Pokušenia sv. Hieronyma. Čítaj ďalej

---

Duchovné zamyslenie 45

Ľudské srdce ako úrodná pôda pre vzrast Božieho slova 45

MICHAL VIVODA

Pred tisícšesťsto rokmi zomrel sv. Hieronym (30. septembra 420). Tento kňaz a učiteľ Cirkvi preložil Sväté písmo do latinčiny, ktorá bola vtedajšou rečou ľudu. Tento významný počin si v Cirkvi pripomíname slávením Roka Božieho slova. Prežívame ho v čase vírusovej pandémie. Rok Božieho slova odkazuje aj na inú pandéniu – duchovnú – , ktorá zasahuje nás kresťanov, keď sa podobáme na obielené hroby (porov. Mt 23,27): zmýšľanie podľa sveta, a nie podľa Krista (porov. Flp 2,5) zakrývame vonkajšími prejavmi zbožnosti, askézy a dobročinnosti, aby sme falošne upokojili naše svedomie. Z duchovnej pandémie, na ktorú sme si zvykli, však jestvuje správne východisko! Je ním život s Božím slovom a podľa neho. Čítaj ďalej

---

4 tipy na dobré knihy 49

GABRIELA SPUSTOVÁ

KNIPEMANN, Ken: *Uzdravujúci pôst duše.* Varín : Zachej.sk, 2019, 160 s.

ERNSTOVÁ, Stanislava: *Cestou všeobecného kňazstva.* Olomouc : Refugium, 2020, 176 s.

BĄTKIEWICZ-BROŻEK, Joanna: *Ježíšu, ty sa postaraj. Dolindo Ruotolo, život a zázraky.* Dolany : ZAEX, 2018. 295 s.

ŠPIDLÍK, Tomáš: *Poznáme Krista?* Trnava : Dobrá kniha, 2020, 79 s.

VŠIMLI SME SI

Cesta do Loreta

89

KATARÍNA POLÁKOVÁ

Loretánsky jubilejný rok, vyhlásený pri príležitosti 100. výročia ustanovenia Panny Márie Loretánskej za patrónku letectva, mal pôvodne trvať do 10. decembra 2020, ale Svätý Otec František ho predĺžil do decembra 2021. Apoštolským dekrétom to oznámil Fabio Dal Cin, pápežský delegát mariánskej pútnickej svätyne v Lorete. „V tomto čase náročnom pre ľudstvo nám svätá matka Cirkev dáva ďalších dvanásť mesiacov na to, aby sme svoj život nanovo naštartovali v Kristovi a nechali sa správať Pannou Máriou, ktorá je pre všetkých znamením útechy a bezpečnej nádeje,“ uviedol pápežský delegát Fabio Dal Cin. Pripomeňme, že Loretánsky jubilejný rok Panny Márie Kráľovnej a Nebeskej brány sa začal v decembri 2019 otvorením Svätej brány v bazilike v Lorete. Veriaci však pre pandémie koronavírusu nemohli prichádzať na púť. Teraz však majú možnosť získať jubilejné odpustky nielen pútnici do Loreta, ale aj všetci zamestnanci civilného a vojenského letectva. Loretánsky jubilejný rok sa totiž vzťahuje aj na všetky letecké kaplnky a vojenské letecké základne.

Čítaj ďalej

---

27 rokov po boku mystika: pápežský fotograf spomína na sv. Jána Pavla II.

92

FRANTIŠEK SOČUFKA SJ

„16. október 1978 bol veľký deň, magický okamih, v ktorom kardinál Karol Wojtyła bol zvolený za pápeža a stal sa Jánom Pavlom II.,“ uviedol Arturo Mari (nar. 1940 – pozn. red.), jeho fotograf, pri príležitosti stého výročia jeho narodenia (18. 5. 2020). „Moje srdce sa rozbúšilo ako bláznivé. Prečo? Mal som to šťastie, že som Jeho Excelenciu, Karola Wojtylu, krakovského arcibiskupa, poznal ešte z dní Druhého vatikánskeho koncilu – čisto profesionálne, prirodzene. Veď som bol od roku 1957 ako fotograf v službách Svätého stolca. Vtedy som využil príležitosť hovoriť s ním o akútnych problémoch poľskej cirkvi za vtedajšieho režimu a o iných témach. Pri osobnom stretnutí som pochopil, aká vnútorná sila vychádzala z tohto muža, ktorý ma svojimi jednoduchými ale mocnými slovami presvedčil o svojom veľkom intelektu a svojej hlbokkej spiritualite,“ zaspomínal si Arturo Mari.

Čítaj ďalej

RECENZIE

SPOLOČNÍKOVÁ, Mária: *Z reštaurátorského zápisníka*. Poprad : Mária Spoločníková, 2017 – 2019, 536 s.

LUBOSLAV HROMJÁK

CAMPANELLA, Tommaso: *Slniečny štát*. Z latinčiny preložila Katarína Karabová. Poznámky Katarína Karabová a Lukáš Perný. Doslov Lukáš Perný. Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2020, 109 s.

ERIKA JURÍKOVÁ